

Crna Gora
Ministarstvo turizma, ekologije,
održivog razvoja i razvoja sjevera

Adresa: IV proleterske brigade broj 19
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 446 314
tel: +382 20 446 227

Izvještaj

**o učešću ministra turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Vladimira Martinovića
na Ministarskoj konferenciji za zemlje Zapadnog Balkana i Tursku - TRATOLOW,**

26. april 2024. godine,

Beč, Republika Austrija

maj 2024. godine

UVOD

Ministar turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Vladimir Martinović, na poziv federalne ministarke za klimatsku akciju, životnu sredinu, energetiku, mobilnost, inovacije i tehnologiju Leonore Gevesler, učestvovao je na ministarskoj konferenciji za zemlje Zapadnog Balkana i Tursku – TRATOLOW. Centralne teme u okviru iste bile su postizanje klimatske neutralnosti i energetske tranzicije na Zapadnom Balkanu, promocija zelenog oporavka u zemljama Zapadnog Balkana i Zelena Agenda, obezbjeđivanje dugoročnog finansiranja inicijativa u oblasti klimatskih promjena i održivog razvoja, kao i procjena izazova u oblasti klimatskih promjena u zemljama Zapadnog Balkana.

Tokom boravka u Beču, ministar Martinović se 26. aprila sastao sa Leonorom Gevesler, federalnom ministarkom za klimatsku akciju, životnu sredinu, energetiku, mobilnost, inovacije i tehnologiju i Kristijanom Holcerom, generalnim direktorom za ekologiju i cirkularnu ekonomiju i Johannesom Ajgnerom, generalnim direktorom za Zapadni Balkan u Federalnom ministarstvu za evropske i međunarodne poslove. Teme razgovora bilateralnih sastanaka odnosile su se na zaštitu životne sredine, upravljanje otpadom, klimatske promjene, kao i na podršku Republike Austrije Crnoj Gori u pregovaračkom procesu sa EU.

SASTAV DELEGACIJE

Za članove delegacije, koju je predvodio ministar turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera Vladimir Martinović, određeni su:

- Nikola Tomašević, sekretar Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera;
- Balša Bajagić, v.d. generalnog direktora Direktorata za ekologiju u Ministarstvu turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, član i
- Sandra Nikolić, PR u Ministarstvu turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, članica.

I AKTIVNOSTI

Cilj Konferencije TRATOLOW, organizovane 26. aprila, bio je da se podijele strateški ciljevi u oblasti klimatskih promjena koji ujedinjuju cijeli region i EU. Predstavници EU su pokazali njihovu posvećenost Zapadnom Balkanu pomažući da se sagradi održivo društvo u regionu koje promoviše evropske vrijednosti.

U okviru Konferencije ministar Martinović održao je **tri bilateralna sastanka**.

Sastanak sa Leonorom Gevesler, federalnom ministarkom za klimatsku akciju, životnu sredinu, energetiku, mobilnost, inovacije i tehnologiju.

Ministarska Gevesler podržala je napore koja Crna Gora ulaže u oblastima klimatskih promjena i životne sredine. Iskazala je spremnost da podrži dalji napredak Crne Gore i pohvalila sve napore koje Crna Gora ulaže u unapređenju legislative.

Ministar Martinović je istakao da ključne izazove za Crnu Goru predstavljaju nedostatak administrativnih kapaciteta i uspostavljanje okvira za implementaciju ETS direktive.

Ministar je naglasio da Crna Gora očekuje usaglašavanje sa EU ciljevima dekarbonizacije, udjela obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti kroz:

- Uspostavljanje klimatsko-energetskog okvira do 2030. kroz usvajanje Nacionalnog energetskog i klimatskog plana koji se planira za jun 2024, i kojim će se precizno definisati ciljevi dekarbonizacije, udjela obnovljivih izvora energije, i energetske efikasnosti u skladu sa ciljevima usvojenim na nivou Energetske zajednice;
- Usvajanje Nacionalnog plana adaptacije na negativne uticaje klimatskih promjena koji se takođe očekuje do juna 2024;
- Usvajanje Nacionalne strategije niskokarbonskog razvoja do 2050. sa čijom izradom se otpočelo, dok se finalizacija očekuje krajem 2025.

Ukazao i na važnost **TRATOLOW projekta** (koji implementira DG CLIMA), posredstvom kojeg je moguće angažovanje eksperta za provjeru stepena usklađenosti propisa, a uzimajući u obzir nedovoljne kapacitete i duge procedure Evropske komisije (EK) za navedene aktivnosti, a u susret planiranom dostavljanju EK **Zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena i zaštiti ozonskog**

omotača na mišljenje, kao i značaj dalje finansijske podrške za nastavak realizacije projekta, posebno u svjetlu potreba za dostizanjem ambicioznih klimatskih ciljeva EU.

Ukazao i na **potrebu za finansijskom, stručnom i tehničkom podrškom** u cilju potpune spremnosti za punopravno članstvo, danom zatvaranja poglavlja, kroz izradu **strateške mape puta za klimatske promjene**, kojom će se identifikovati sve obaveze relevantnih institucija za Poglavlje 27 u pogledu **izvještavanja**, kao buduće punopravne članice EU.

Sastanak sa generalnim direktorom Federalnog ministarstva za klimatsku akciju, životnu sredinu, energetiku, mobilnost, inovacije i tehnologiju, Kristijanom Holcerom.

Ministar Martinović istakao je da izuzetno cijeni bilateralnu saradnju između naše dvije zemlje, koja može biti dodatno unaprijeđena uspostavljanjem partnerstva i razmjenom iskustva, a sa ciljem sprovođenja aktivnosti definisanih Akcionim planom za ispunjavanje završnih mjerila za Poglavlje 27. Takođe, informisao da je usvajanjem novog Zakona o upravljanju otpadom (2024.) poseban akcenat stavljen na uspostavljanje efikasnog sistema proširene odgovornosti proizvođača (EPR). Ministar naglasio da je istim uveden austrijski model proširene odgovornosti i u ovom dijelu istakao da bi ekspertska podrška Vlade R. Austrije u uspostavljanju samog sistema bila od velikog značaja.

Generalni direktor Kristijan Holcer pohvalio je napore koja Crna Gora sprovodi u cilju usvajanja i implementacije sistema evropskih pravila u oblasti klimatskih promjena i životne sredine. Iskazali su spremnost da podrže napredak Crne Gore.

Sastanak sa generalnim direktorom za Zapadni Balkan u Federalnom ministarstvu za evropske i međunarodne poslove, Johanom Ajgnerom

Ministar informisao da je u toku izrada **Programa za strateški razvoj sjevera**. Naime, više dokumenata, kao i zakonskih propisa bave se ovim pitanjem, ali da je cilj budućeg Programa, **je identifikacija problema i kreiranje praktičnih rješenja uz definisanje konkretnih aktivnosti koje treba sprovesti kako bi se došlo do poboljšanja opšteg stanja na sjeveru države.**

Generalni direktor Ajgner pohvalio je napore u ovoj oblasti i predložio saradnju sa potencijalnim investitorima iz Austrije u smislu zajedničkih ulaganja u adaptaciju i rekonstrukciju postojećih objekata i njihovog usklađivanja sa međunarodnim standardima, ali izgradnju novih kompleksa sa posebnim akcentom na potencijal sjevernog regiona za razvoja zdravstvenog turizma kao i organizovanje različitih vidova obuka.

II ZNAČAJ POSJETE

Učešćem na Konferenciji i održavanjem bilateralnih sastanaka istaknuta je snažna posvećenost Crne Gore procesu pristupanja, te je ukazano na intezivirane aktivnosti na realizaciji obaveza iz Poglavlja 27 – Životna sredina i klimatske promjene. Konferencija predstavlja platformu za istraživanje budućih perspektiva, čiji je cilj ubrzavanje pristupanja EU i podsticanje konstruktivnog dijaloga i razmjene za identifikaciju ključnih potreba, imajući u vidu da za Republiku Austriju, pored ostalih zemalja članica EU, kao što su Hrvatska, Slovenija, Njemačka i Italija, ovo pitanje ima veliki značaj.

ZAKLJUČAK

1. Vlada Crne Gore se na sjednici od _____ 2024. godine upoznala sa Izvještajem o učešću ministra turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Vladimira Martinovića, na Ministarskoj konferenciji za zemlje Zapadnog Balkana i Tursku - TRATOLOW, 26. april 2024. godine, Beč, Republika Austrija.